

Magdalena Lubańska

dr hab. Magdalena Lubańska

adiunktka

Zakład Teorii i Badań Współczesnych Praktyk Kulturowych
członkini rady dydaktycznej kierunku etnologia i antropologia kulturowa

Useful links

[Publications in PBN](#) [1]

[Spis pracowników](#) [2]

[USOS](#) [3]

Contact

magdalena.lubanska@uw.edu.pl

antropolożka społeczna specjalizująca się w problematyce korelacji między religijnością a innymi sferami życia w społecznościami lokalnymi egzystującymi na pograniczach kulturowych (m.in. badania w południowo-zachodniej Bułgarii oraz na pograniczu polsko-ukraińskim). Stypendystka Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (stypendium dla wybitnych młodych naukowców, edycja 2008), absolwentka IEiAK UW oraz Szkoły Nauk Społecznych przy IFiS PAN.

[Area of interest](#)

antropologia religii, antropologia pamięci, epistemologiczne problemy związane z reprezentacją emicznych/lokalnych imaginariów społecznych w teorii antropologicznej, (anty)synkretyzm religijny i relacje muzeumsko-chrześcijańskie na terytoriach postosmańskich, uzdrowienia religijne, materialność religijna,

---

sekularyzacja i postsekularność, relacje między wiarą i światem, religijność i etniczność a pamięć zbiorowa.

Biography

a. Dydaktyka w ramach studiów licencjackich i magisterskich w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej:

1. Prawosławna ikonografia 2010/2011; 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2016/2017
2. Wielozmysłowe imaginaria religijne: przedmiot, ciało, kult 2013/2014, 2014/2015
3. Biblia i Koran w przekazie ustnym: konteksty bałkańskie: 2011/2012, 2012/2013
4. Antropologia pielgrzymek 2013/2014
5. Sekularyzacja i postsekularyzm 2014/2015, 2016/2017, 2018/2019
6. Teorie kultury – wyliczenia 2011/2012; 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2018/2018
7. Antropologia islamu (wspólnie z dr Karoliną Bielenin-Lenczowską i dr Iwoną Kaliszewską), 2011/2012, 2012/2013
8. Antropologia uprzedzenia: islam a Zachód: 2011/2012; 2012/2013, 2013/2014, 2016/2017
9. dwuletnie laboratorium: „Cuda, praktyki pątnicze i ucieleśniona religijność społeczności katolickich na Rzeszowszczyźnie” 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017
Osiągnięcia dydaktyczne: Adrianna Biernacka na podstawie pracy laboratoryjnej i licencjackiej napisanej pod moim kierunkiem opublikowała artykuł *Where Should the “Ontological Turn” Turn? Methodological Dilemmas in the Ethnography of Catholic Charismatic Renewal Community*, „Ethnologia Polona” 38, 2017 (2018), s. 47-70.
Przemysław Gnyszka na podstawie pracy laboratoryjnej i licencjackiej napisanej pod moim kierunkiem opublikował artykuł *Between the ‘Religious’ and the ‘Secular’ Attitude. The Conflict Over the Relocation of the Catholic Chapel in the Regional Hospital in Przeworsk*, „Ethnologia Polona” 38, 2017 (2018), s. 71-87.
10. Logistyka i metodyka badań terenowych - jedna z prowadzących 2013/2014
11. Aktualnie prowadzę laboratorium etnograficzne „Pamięć wojny i powojnia na Podkarpaciu. Podejście postsekularne” 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
12. seminaria licencjackie w latach 2011/2012; 2012/2013; 2013/2014, 2014/2015, 2016/2017, 2018/2019
;promotorka 27 obronionych prac
Osiągnięcia dydaktyczne: warsztat teoretyczny wypracowany na prowadzonych przeze mnie seminariach licencjackich pomógł w przygotowaniu do publikacji artykułów Agnieszki Zarzyńskiej, Olgi Rodak, Julii Szawiel oraz Anny Jurkiewicz, które ukazały się w książce pod redakcją Wojciecha Lipińskiego *Lipowanie. Kultura religijna i tożsamość naddunajskich staroobrzędowców* (2015), a także Roberta Statkiewicza oraz Emilii Polak w książce pod redakcją Karoliny Bielenin-Lenczowskiej *Anthropology of Continuity and Change. Macedonian’s Pore 80 years after Józef Obrębski’s Research* (2015).

b. Zajęcia dla doktorantów:

Studium doktoranckie Wydziału Historyczny UW – współprowadzenie zajęć Interpretacje i ich legitymizacja. Interdyscyplinarne konwersatorium humanistyczne (pula zajęć obowiązkowych dla doktorantów WH UW), rok akademicki 2014/2015; współprowadzący: dr hab. Magdalena Radkowska-Walkowicz, dr hab. Sławomir Sikora)

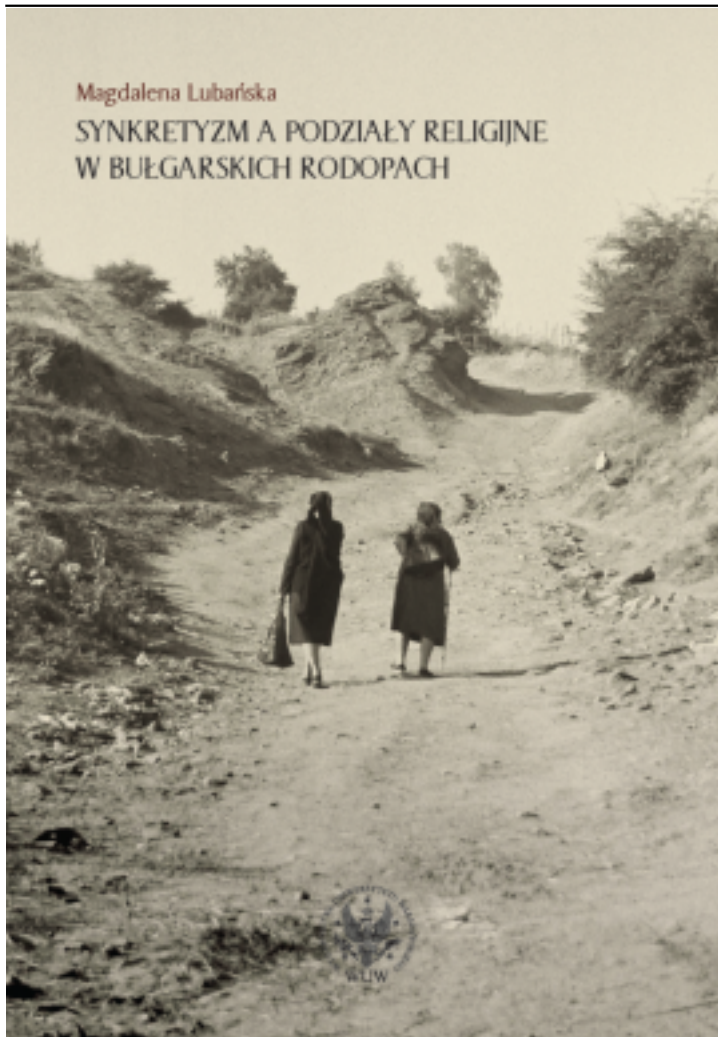
Badania terenowe grupy laboratoryjnej "Pamięć II wojny światowej i powojnia na Podkarpaciu - ujęcie antropologiczne"

[Selected publications](#)

a. Książki

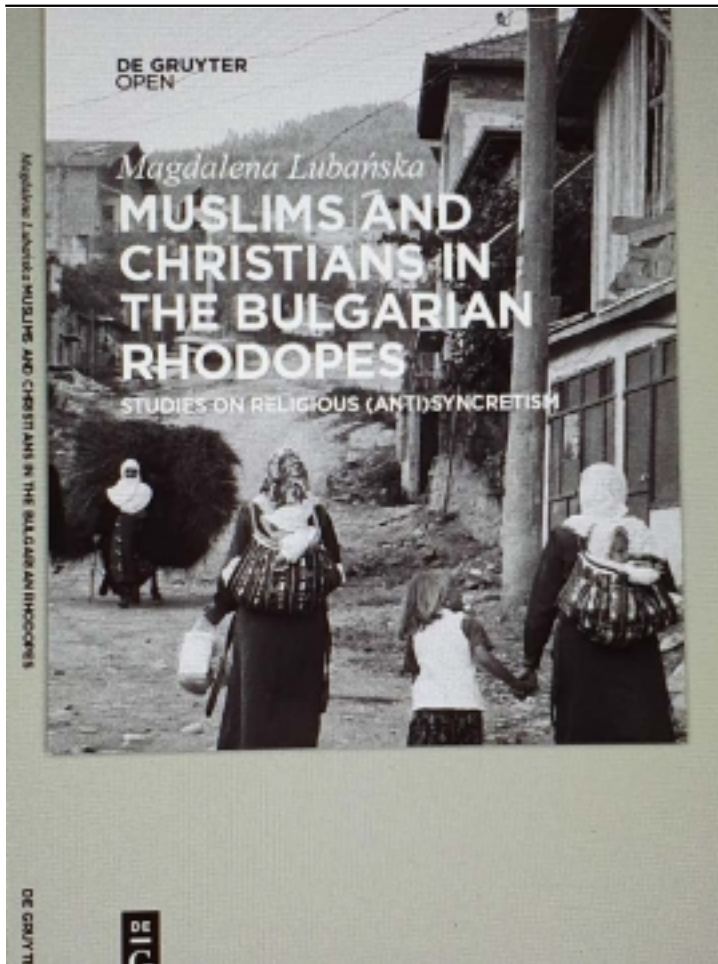
Praktyki lecznicze w prawosławnych monasterach w Bułgarii. Perspektywa antropologii (post)sekularnej, Warszawa: WUW, 2019

Rodopach, WUW, 2012.

Synkretyzm a podziały religijne w bułgarskich

Muslims and Christians in the Bulgarian Rhodopes.

Studies on Religious (Anti)syncretism, Warszawa, Berlin: De Gruyter Open, 2015

Wybrane artykuły:

1. Magdalena Lubańska, 2017 (2018), *Postmemory of Killings in the Woods at D?brzyna (1945-1946): A Postsecular Anthropological Perspective*, „Ethnologia Polona” vol. 38, s. 15-45 <http://rcin.org.pl/dlibra/publication?id=86569&tab=3> [4].
5. Magdalena Lubańska, 2017, *Life-Giving Springs and The Mother of God Zhivonosn Istochnik /Zoodochos Pege/Balikliyska. Byzantine-Greek-Ottoman intercultural influence and its aftereffects in iconography, religious writings and ritual practices in the region of Plovdiv*, „Slavia Meridionalis” tom 17, s. 1-27.
6. Magdalena Lubańska, 2017, *Pogranicze jako przestrzeń strategicznej koegzystencji grup mieszanym religijnym. O (anta)gonistycznej tolerancji i KOM?ULUKU w muzum?ma?sko-chrze?cija?skich spo?eczno?ciach ba?ka?skich*, „Etnografia Polska”, LXI, z. 1-2, s. 21-41 http://rcin.org.pl/Content/65941/WA308_85274_P326_Pogranicze-jako-prze_1.pdf [5]
7. Magdalena Lubanska, 2017, „We do it for health!” *Sensational Forms Related to the Cut of Healing Springs (ayasma) in Orthodox Christian Shrines in South-Western Bulgaria*, „Anthropology of East Europe Review” nr 35/1, <https://scholarworks.iu.edu/journals/index.php/aeer/article/...> [6]
8. Magdalena Lubanska, 2013, *Muslim Pilgrims at Orthodox Christian Monastery in Hadzidimovo. Studies on Religious Anti-syncretism in the Western Rhodopes*, „Anthropological Journal of European Cultures” nr 22, z 1., s. 91-110 www.academia.edu/4840919/Muslim_Pilgrims_at_the_Orthodox_Christian_Monastery_in_Hadzhidimovo_Studies_on_Religious_Anti-syncretism_in_the_Western_Rhodopes_Bulgaria [7]
2. Magdalena Lubańska, Agata ?adykowska, 2013, *Prawos?awie – chrze?cija?stwo peryferyjne”. O teologicznych uwik?aniach teorii antropologicznej i stronnictwo?ci perspektyw poznawczych antropologii chrze?cija?stwa*, „Lud” t. 97, s. 195-219 https://www.academia.edu/6215081/Magdalena_Luba%C5%84ska_Aga... [8]

4. Magdalena Lubańska, 2014, *Pocz?tek ?wiata: ?ywoty proroków jako ?ród?o religijnych dystynkcji w narracjach bu?garskoj?ycznych muzumanów*, „Slavia Meridionalis” nr 14, (ERIH, lista B MNiSW, 7 pkt.) <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/sm/article/view/sm.2014.006/291> [9]
DOI: <https://doi.org/10.11649/sm.2014.006> [10]
9. Magdalena Lubańska, 2010, *Mi?dzy agape a krwaw? ofiar?.' Kurban' w ?yciu religijnym wyznawców prawos?awia (Rodopy Zachodnie. Bu?garia)*. „Slavia Meridionalis”, nr 11, s. 303-320
10. Magdalena Lubańska, Kamila Baraniecka-Olszewska, 2018, *Authors' Introduction: Religious Imageries at Polish Catholic Shrines*. „Journal of Global Catholicism”, 2/2, s. 6–25
<http://rcin.org.pl/dlibra/publication?id=86569&tab=3> [4]
11. Magdalena Lubańska, Kamila Baraniecka-Olszewska, 2017(2018), *Material, Political and Postsecular Dimensions of Polish Catholicism. Introduction*. „Ethnologia Polona” 38, 2017 (2018), s. 5-14 <https://crossworks.holycross.edu/jgc> [11]
12. Artyku? recenzyjny o ksi??ce Ewy Kocój *Mi?dzy folklorystyk? filologii? i antropologi? prawos?awia. Recenzja ksi??ki Ewy Kocój, Pami?? starych wieków. Symbolika czasu w rumu?skim kalendarzu prawos?awnym, Kraków 2013*, „Studia Religiologica” 2014, tom 47 nr 4, s. 347-356 DOI [10.4467/20844077SR.15.007.3136](https://doi.org/10.4467/20844077SR.15.007.3136) [12]
13. Magdalena Lubańska, *Losy sacrum w „?wieckiej epoce”. Emile Durkheim versus Philip Rieff o „sakralnym” i „?wieckim porz?dku”*, „Stan Rzeczy”, 2013, s. 215 – 233 (MNiSW, 0 pkt) <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-379afe7b-ade9-4154-8425-bf3487464ffb> [13]
14. Magdalena Lubańska, *Kategoria “sensualizmu” i “nierozró?nialno?ci” na przyk?adzie kultu „cudotwórczej” ikony ?w. Menasa w bu?garskim monasterze w Obriadowci. Rewizja inspirowana prawos?awn? teologi? ikony*, „Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiello?skiego - Prace Etnograficzne” nr 42, 2014, s. 1-15 <http://www.ejournals.eu/Prace-Etnograficzne/Tom-42-2014/42-1-2014/art/2277/> [14]
15. Magdalena Lubańska, *Healing Chains, Relationships of Power and Competing Religious Imageries in the Monastery of Saints Kosmas and Damian in Kuklen (Bulgaria)*, „Journal of Ethnology and Folkloristics”, 10 (1), 2016, s. 71-99 (brak na li?cie MNiSW 0 pkt, czasopismo recenzowane!) <https://www.jef.ee/index.php/journal/article/view/221> [15];
16. Magdalena Lubańska, *Religious Imageries of Pilgrims from Przeworsk: Making Pilgrimage to the Shrine of Our Lady of Consolation at Jod?ówka*, „Journal of Global Catholicism” 2/2, s. 88-123

Redakcja naukowa numerów monograficznych czasopism:

1. wspólnie z dr Kamil? Baranieck?-Olszewsk? redagowanie cz??ci tematycznej czasopisma „Ethnologia Polona” 38, 2017 (2018) pt. *Material, Political, and Postsecular Dimensions of Polish Catholicism*; <http://rcin.org.pl/dlibra/publication?id=86569&tab=3> [4]
2. wspólnie z dr Kamil? Baranieck?-Olszewsk? redagowanie numeru monograficznego czasopisma „Journal of Global Catholicism” 2/2, (2018), tytu? numeru: *Religious Imageries at Polish Catholic Shrines* <https://crossworks.holycross.edu/jgc/> [11]

Redakcja naukowa ksi??ki

Religijno?? chrze?cijan obrz?dku wschodniego na pograniczu polsko-ukrai?skim, Warszawa, IEiAK, DiG, 2007.

Rozdzia?y w monografiach

Religious Boundaries, Komsholuk, and Sharing Sacres Spaces in Bulgaria 2019, [w:] *Everyday Life in the Balkans*, red. David Montgomery, Indiana University Press s. 311-321. http://www.iupress.indiana.edu/product_info.php?products_id=809210 [16]

Research projects

- a. Kierowniczka projektów oraz jedna z g?ównych wykonawczy? w projektach Narodowego Centrum Nauki:

1. „Sonata” pt. *Teorie antropologiczne wobec ?ycia religijno-spo?ecznego wyznawców prawos?awia w spo?eczno?ciach lokalnych Europy Wschodniej i Po?udniowo-Wschodniej. Zespó? badawczy: Centrum Bada? Antropologicznych nad Prawos?awiem* (2012–2015; Dec. 2011/03/D/HS3/01620).
<https://www.etnologia.uw.edu.pl/cbanp> [17]

2. „Opus” pt. *Wielozmys?owe imaginaria religijne w wybranych sanktuariach katolickich po?udniowo-wschodniej Polski* (Dec.2013/11/B/HS3/01443) <https://www.etnologia.uw.edu.pl/wir-en> [18]

2. Wykonawczynie w projekcie:

Nieupami?nione miejsca ludobójstwa i ich wp?yw na pamie?? zbiorow?, to?samo?? kulturow?, postawy etyczne i relacje mi?dzykulturowe we wspó?czesnej Polsce; NPRH 2016 -2019, Rozwój, kierownik: dr hab. Roma Sendyka z Katedry Antropologii Literatury i Bada? Kulturowych UJ.

Conferences and visiting lectures

1. *Memory and Religion. Central and Eastern Europe in a Global Perspective* (16-17.10.2018, Warszawa), organizator: European Network of Remembrance and Solidarity. referat *Religion, Suffering and Inconvenient Past in the Postsecular Perspective* po??czony z pokazem filmu *Nie s?dzi?* (2017)
2. Konferencja British Association for Slavonic and East European Studies (13-15.04.2018, **Cambridge**);

referat 1: *Sensational Forms Related to the Cult of Live-Giving Waters in South-Western Bulgaria* w ramach panelu *Religious Heterodoxies in Contemporary Bulgaria, Transylvania& Siberia* sponsorowanego przez *Religion and Spirituality in Russia and Eastern Europe Study Group*.

referat 2: *'The Porous Self and Multisensory Religious Imageries of Pilgrims from Przeworsk Arriving at the Shrine of Our Lady of Consolation at Jod?ówka, Poland'*

3. *The Experience of Faith in Slavic Cultures and Literatures in the Context of Postsecular Thought* (16-17.11.2017, **Warszawa**);, organizatorzy Instytut Slawistyki Zachodniej i Po?udniowej UW, Instytut Slawistyki PAN, referat *Postmemory of the Suffering of the Homo Sacer in the Region of Subcarpathia, Poland: A Post-Secular Anthropological View* po??czony z pokazem filmu *Nie s?dzi?* (2017)
4. *Alternative and Religious Healing in the Modern World: 12th SIEF Working Group Ethnology of Religion*” (21-24.09.2016, Amsterdam) referat pt. *Alternative and 'Orthodox' Christian Religious Healing. Case studies of 'Healing Energies' at the Kuklen Monastery (Bulgaria)*.
5. *Anthropological Legacies and Human Futures*, organizatorzy European Association of Social Anthropologists (20-23.07.2016, **Mediolan**); Referat: *Christ Child and Maternal Identity*
6. I Kongres Antropologiczny (23-25.10.2013, **Warszawa**); panel: *Antropologia religii*; referat pt.: *Kategoria "sensualizmu" i "nierozró?nialno?ci" w kontek?cie praktyk religijnych zwi?zanych z uzdrowieniami w prawos?awnym monasterze ?w. Miny (Bu?garia)*
7. *Material Religion* (9-11.04. 2013, **Durham**), organizator: British Sociological Association; wspólnie z mgr Magdalen? Zatorsk? referat pt. *Religious Healing Practices at Orthodox Christian Monasteries in Bulgaria and Ukraine*
8. *Religions: Fields of Research, Methods and Perspectives* (12-14.09.2012, **Kraków**), organizator: Instytut Religioznawstwa UJ w Krakowie – wspólnie z mgr Agat? ?adykowsk? referat pt. *Orthodox Christianity: on the peripheries of Christianity, Anthropological Theory, and the Persistence of the Protestant Bias*
9. British Association for Slavonic and East European Studies (05-07.04.2014, **Cambridge**); referat pt. *Healing Practices at the St Kosma and Damian Monastery in Kuklen (Bulgaria)*
10. *Uncertainty and disquite*, Organizatorzy European Association of Social Anthropologists (EASA) na Université Paris Ouest Nanterre La Défense (10-13.07.2012, **Pary?**); referat pt. *Religious Syncretism and Cultural Misunderstandings in Muslim-Christian Local Communities in Western Rhodopes (Bulgaria)*
11. *Dangerous liaisons. Theology, Social Sciences and Modernity* zorganizowanej przez Instytut Socjologii i Centrum My?li Jana Paw?a II (12.04.2012, **Warszawa**); referat: [Defining the Sacred in a Secular Age. Émile Durkheim's versus Philip Rieff's Theories of Sacred and Social Orders.](#) [19]
12. *Idee w?drowne na S?owia?szy?nie Zachodniej i Po?udniowej* (26-27.04.2013, **Warszawa**), referat pt. *Pocz?tek i koniec ?wiata w narracjach bu?garskoj?ycznych muzu?manów. Rodopskie kosmologie jako*

Źródła religijnych dystynkcji

13. Warsztaty *Politicization, Heritagization and Sensualization in Contemporary Catholicism* (13.11.2017, Warszawa), Instytut Archeologii i Etnologii PAN; referat *The Porous Self in the Religious Imageries of Pilgrims from Przeworsk: Making Pilgrimage to the Shrine of Our Lady of Consolation at Jodówka*

2. Wykady gocinne w ramach cykli seminariów i szkół letnich

1. go? specjalny na seminarium prof. Ewy Doma?skiej pt. *Humanistyka postsekalna* (UAM, 14.11. 2017). Temat wyst?pienia *Antropologia i socjologia postsekalna*
2. Seminarium POLIN – warsztaty antropologiczne pt. *Postsekalaryzmy i ?wiecko?ci* w ramach cyklu edukacyjnego dla doros?ych *Mi?dzy religiami* (15.12. 2016)
3. seminarium pt. *?wi?te miejsca w Sofii i okolicach. Narracyjne tradycje i praktyki p?tnicze* zorganizowanym przez Instytut Etnologii i Folklorystki przy Muzeum Etnograficznym BAN 15-16.11.2012, Sofia), prezentacja Centrum Bada? Antropologicznych nad Prawos?awiem
4. Szko?a letnia: *The Balkan Summer School on Religion and Public Life* (25.07-09.08.2015, P?owdiw), wsp?organizowanej przez CEDAR – Communities Engaging with Difference and Religion oraz Uniwersytet w P?owdiwie. Wyg?osi?am wyk?ad *Religious Boundaries, Komsholuk and Sharing of Sacred Spaces in the Muslim-Christian Milieu. Ethnographic Case Studies from Bulgaria*.
5. Instytut Archeologii i Etnologii UG, wyk?ad *Synkretyzm religijny w Rodopach. Problematyczne osma?skie dziedzictwo* (na zaproszenie Studenckiego Ko?a Etnolog?w UG, 14.04.2014)
6. **wsp?organizacja i wsp?moderowanie warsztat?w** *Politicization, Heritagization and Sensualization in Contemporary Catholicism* (13.11.2017, Warszawa, Instytut Archeologii i Etnologii PAN) wraz z dr Kamil? Baranieck?-Olszewsk?

Awards and Scholarships

1. Stypendium w ramach projektu Nowoczesny Uniwersytet dla najlepszych uczestnik?w studi?w doktoranckich i m?odych doktor?w (realizowanego ze ?rodk?w Programu Operacyjnego „Kapita? Ludzki” i wsp?finansowanego przez Uni? Europejsk? w ramach Europejskiego Funduszu Spo?ecznego), rok akademicki 2013/2014.
2. Nagroda w kategorii najlepszy dokument za film „Nie s?dzi?” (re?. M. Luba?ska, P. Carlucci- Sforza): przyznana na mi?dzynarodowym festiwalu kina niezale?nego Grand OFF (2017)
3. Nagroda Clio (edycja 2013, III nagroda) za ksi??k? *Synkretyzm a podzia?y religijne w bu?garskich Rodopach* (2012), WUW, Warszawa.
4. Stypendium START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla wybitnych m?odych naukowc?w, rok 2008

Member of scientific organizations

- od 2009   International Society for the Sociology of Religion (SISR)
- od 2007   The European Association of Social Anthropologists (EASA)
- 2007 -2010 The International Association for Southeast European Anthropology (inASEA).
- od 2018 - SIEF
- od 2019 - PTL

Links

- [1] <https://orcid.org/0000-0001-5554-5225>
- [2] <https://mojekonto.uw.edu.pl/>
- [3] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/osoby/pokazOsobe&os_id=146903
- [4] <http://rcin.org.pl/dlibra/publication?id=86569&tab=3>
- [5] http://rcin.org.pl/Content/65941/WA308_85274_P326_Pogranicze-jako-prze_I.pdf
- [6] <https://scholarworks.iu.edu/journals/index.php/aeer/article/view/24602/30110>
- [7] https://www.academia.edu/4840919/Muslim_Pilgrims_at_the_Orthodox_Christian_Monastery_in_Hadzhidimovo_Studies_on_Religious_Anti-syncretism_in_the_Western_Rhodopes_Bulgaria
- [8] https://www.academia.edu/6215081/Magdalena_Luba%C5%84ska_Agata_%C5%81adykowska_Is_Orthodox_Christianity_a_Peripheral_Christianity_Theological_Entanglements_of_Anthropological_Theory_Biased_Epistemologies_in_the_Anthropology_of_Christianity_in_Polish_
- [9] <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/sm/article/view/sm.2014.006/291>
- [10] <https://doi.org/10.11649/sm.2014.006>
- [11] <https://crossworks.holycross.edu/jgc/>
- [12] <http://dx.doi.org/10.4467/20844077SR.15.007.3136>
- [13] <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-379afe7b-ade9-4154-8425-bf3487464ffb>
- [14] <http://www.ejournals.eu/Prace-Etnograficzne/Tom-42-2014/42-1-2014/art/2277/>
- [15] <https://www.jef.ee/index.php/journal/article/view/221>
- [16] http://www.iupress.indiana.edu/product_info.php?products_id=809210
- [17] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/cbanp>
- [18] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/wir-en>
- [19] http://www.centrumjp2.pl/download_attachment.php?f=pl.attachment_25707154_0k6c_00m0tf5k_39ea5de31edfcdca3f034a6adca18d563.pdf